

**Україно, Ти люба Вітчизно!
На Твоїй Прикарпатській землі**

**Присягаємо ми урочисто,
В ці хвилини, на вірність Тобі**

УНІВЕРСИТЕТ

Слово Софрона Мудрого, ЧСВВ перед початком навчального року в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

Дорога академічна молоде України! Я вдячний високоповажному ректорові, професорам і вам, дорогі студенти, що можу і цього академічного 2007/2008 навчального року благословити вам почин і подвиг на шляху здобуття фахових, професійних знань, які стануть засобом вашого особистого, родинного і народного життя нашої Української суверенної демократичної держави. У Святих Біблії, у книзі Еклезіяста говориться: "Радій, юначе, у своїй молодості, і нехай серце твоє знає щастя за днів твого юнацтва; іди туди, куди тебе тягне твоє серце, за тим, що чарує твої очі, але знай, що за все це Бог на суд тебе поставить!" (Еклезіаст, 11:9).

І далі нагадує нам Святе Писання: "Пам'ятай про твого Творця у дні твоєї молодості, перш ніж лихі дні придуть, і роки настануть!" (Еклезіаст 12:1). На міцних крилах віри у Бога і Творця Неба і землі, усього видимого і невидимого світу та солідної освіти, прямуйте, дорога молоде, до найвищих ідеалів вашого життя. Ваше завдання нині, дорогі студенти, здобути солідне, професійне знання та відродити свідоме українське національне професійне і релігійне життя.

Великий сад, розкішний ліс складаються з поодиноких старанно плеканих дерев. Просторі лани пшениці складаються з поодиноких колосків, які зродилися зі здорового зернятка. Велична мурована будівля

складається з поодиноких добре випечених цеглин. Так і будівля нашої держави, як і Церкви Христової, складається зі здорових гармонійно складених клітин та частин суспільного тіла, яким є ви.

Тож, дорогі студенти, коли бажаємо кращої, більше демократичної і віруючої України, до цього кожний і кожна з нас особисто мусить прикласти свою цеглину, своє здорове зеренце, свою активну і чесну працю, і то працю освячення своєї молодості.

Бо якою є молодь, такою і буде наша Українська держава, такою буде Христова Церква, таким буде розвиток нашої культури, політики та економіки.

Дозвольте мені ось тут звернути до вас клич: "Молоде України! Понад усе старайся про освячення своєї молодості!" Ви напевно знаєте євангельську подію, як одного разу приступив до Христа шляхетний

юнак і в щирості своїй поставив йому запитання: "Учителю добрий, що маю робити, щоб осягнути життя вічне?" А відповідь Христова була короткою: "Зберігай Заповіді!" Але юнак негайно відповів: "Це все зберігаю я від моєї молодості!" Тоді Христос, поглянувши на нього з любов'ю, сказав: "Одного тобі ще недостає - все, що маєш, продай і дай убогим, і матимеш скарб на небі."

Дорогі студенти, що б ми відповіли нині Христові про те, як ми зберігаємо Його заповіді? А зовсім певно, що бажаємо жити життям вічним, бо наша душа зі своєї природи є безсмертна і вічна.

Тож благаю вас нині, дорогі дівчата і юнаки, освячуйте вашу молодість зберіганням законів природних, заповідей Божих, тоді буде корисною і ваша наука і ваші труди. Тоді буде Богом благословенне ваше юне життя.

Пам'ятаймо про нашого Творця в усіх днях нашої молодості! Це Він вдихнув у нас безсмертну душу, вибрав нам батьків і Батьківщину. Вложив у нашу голову чудовий комп'ютер - мозок, дав здоровий розум і благородну волю. Це Бог дав нам певного провідника - Церкву Христову на крутій дорозі нашого земного життя. Від Бога завжди і всюди залежимо. Йому ми винні належну подяку, почитання і послух у кожній хвилині нашого життя. Його не зраджуємо в любові ніколи, ні за що у світі!

Тому розпочинаючи цей академічний рік, взиваю до вас нині ще раз: "Освячуйте вашу молодість!"

Тож, попри все, докладаймо найбільше старань для того, щоб зберегти душу свою вільною від гріха й беззаконня. Хто ж любить небезпеку - в небезпеці згине! Чеснота триває найдовше! А добре ім'я вартує більше як золото і срібло. «Все решта на світі - це марнота марнот! Геть усе марнота!» - каже мудрець Соломон.

Докладаймо усіх старань, щоб ми разом з наукою освячували нашу молодість чеснотами сильної віри, кріпкої надії й гарячої любові до Бога у ближніх наших. Така молодість і студентський змаг будуть Богом благословенні. Вона буде корисною для родинного, релігійного, церковного і державного життя нашої любові-неньки України.

Тож, дорогі вступники університету (ім.В.Стефаника), нині в особливий спосіб разом з вашими батьками і професорами сердечно молимося: «Всемогучий Боже, зглянься ласкаво на вступників цих, даруй їм Твою батьківську мудрість, всели в серця їхні, щоб навчалися вони того, що Тобі угодне! Охорони їх від усякого набігу ворожого, збережи їх у християнській вірі, у всякій праведності і чистоті впродовж усього їхнього життя, щоб вони відзначалися мудрістю, тверезим розумом у сповненні Твоїх заповідей на славу Пресвятого Імені та добро українського народу і держави». Про це молимося нині, Милосердний Господи, вислухай нас і помилуй! Тож нехай так станеться і нехай так буде.

Благословення Всемогучого Бога і світло Святого Духа нехай буде з усіма дорогими професорами, батьками, а перед усім зі вступниками - студентами Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника в Івано-Франківську у цьому навчальному академічному 2007-2008 році Божому. Розпочинаймо його в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа.

Дорога Молоде! Пам'ятайте, що найбільшу допомогу у нашому житті дає нам завжди наша люба мати! Ось тому дбайливі ректори університету при вході до нього поставили що гарну капличку зі статуєю Матері Божої, щоб ми, входячи у цей університет чи виходячи з лекційних занять, змогли Божу Матір попросити потрібних сил світла і допомоги в науці, а будьте певні цього, що вона завжди допоможе, вона подасть нам свій люблячий материнський поцілунок і благословення!

Своїх легенів не руйнуйте отруйним газом цигарок, своєї крові та ума не затройте убивчим алкоголем, тоді ви будете повновартісними дітьми України. Хай вас Бог і Пречиста Мати Божа береже від усього злого!

Перші кроки до самотійного життя

Час летить із неблаганною швидкістю. І ось 1 вересня 2007 року у внутрішньому дворі Прикарпатського національного університету для вчорашніх школярів розпочався новий етап життя — студентство. Звісно, хтось нарешті зможе проявити себе, інші підтвердять власні шкільні здобутки, треті просто плистимуть за течією, але в цей перший день осені усім їм майбутнє здається нечітким і навіть не надто реальним. Хвилювання переповнюють душу, хочеться, наче в першому класі, чимшвидше познайомитись з колективом, знайти друзів. Тому ти широко посміхаєшся, весело розмовляєш з новими цікавими людьми, здаючись здалека цілком дорослим та відповідальним. І лише такий же ж першокурсник, як і ти, вловить у твоєму голосі тремтливі нотки страху, що губляться у прохолодному осінньому повітрі, залишаючи по собі невимовну тугу за дитинством.

Особливої піднесеності моменту надала присутність на святковій лінійці професорсько-викладацького складу університету на чолі з ректором Прикарпатського національного університету, членом-кореспондентом НАН України, професором Богданом Костянтиновичем Остафійчуком, а також запрошених гостей.

Святкові урочистості розпочалися звучанням Державного гімну. З настановчим словом виступив ректор університету, звернувши особливу увагу на фактор престижності вищого навчального закладу, що за останні роки значно зріс, завдяки самовідданій та натхненній праці професорсько-викладацького колективу університету. Потім нових студентів привітали з успішним складанням вступних іспитів, початком навчання у вищих навчальних закладах. Преосвященний Владика

Софрон Мудрий та відомий літератор, професор Степан Пушик.

Опісля, першокурсники ближче познайомилися з викладацьким складом відвідавши факультети та інститути університету.

Відтак, в актовому залі відбулося посвячення у студенти та була підписана угода про співпрацю між Прикарпатським та Ягелонським університетами. Завершилися святкування веселою студентською дискотекою.

Завдяки продуманій та цікавій організації свята у багатьох студентів, без сумніву, залишилися приємні враження від першого дня навчання і незабутні спогади про хвилини щемливого й душевного хвилювання.

**Тетяна Павлюк,
студентка I курсу
факультету іноземних мов**

Висока оцінка нашого рідного університету

Працівники нашої редакції звернулися до голови обласної державної адміністрації пана Романа Ткача з проханням відповісти на деякі запитання. Маємо надію, отримана нами інформація буде цікава і для вас.

науки мав би бути кращим, оскільки недостатнім ще є рівень оплати праці цих працівників, невеликими залишаються стипендії.

З огляду на це логічними є соціальні ініціативи Президента України.

Яким, на Ваш погляд, повинен бути сучасний університет, незалежно від географічних чи геополітичних тенденцій, політики держави?

Сучасний університет в Україні,

на мою думку, має бути в першу чергу українським. Адже вищий навчальний заклад репрезентує не лише державу, а, власне, народ і національну культуру. Університет повинен прищепити людині здатність до самостійного навчання і самовдосконалення протягом усього життя.

У сучасному університеті повинна збільшуватись роль студентства. Це означає розширення прав студентів та одночасно – збільшення їхньої відповідальності за власну поведінку і ставлення до навчання. Форми

можуть бути різні: студентський сенат, студентське братство, різноманітні клуби, власні медіа.

У будь-якому випадку, як на мене, кожен сучасний університет повинен мати передусім неповторний цінний імідж, зміцнювати власну самобутність, виробляти свої корпоративні цінності. І, звичайно, жоден сучасний університет не може бути осторонь серйозної наукової роботи.

Переконаний, що в нашій державі цілком реальним є існування таких сучасних університетів, викладачі, студенти і випускники яких будуть конкурентноспроможними на внутрішньому і зовнішньому ринку робочої сили.

- А що Ви можете сказати про Прикарпатський національний університет? Яким є Ваше бачення

-Романе Володимировичу, незабаром почнеться новий навчальний рік. Яким він бачиться для Вас як голови Івано-Франківської ОДА в контексті вищої освіти в Україні?

Спочатку я хотів би привітати всіх учнів, студентів, педагогічні колективи із Днем знань та початком навчального року. Хай новий навчальний рік принесе вам тільки приємні враження, яскраві та нові відкриття!

Щодо вищої освіти, то я би розглядав її розвиток у контексті загальної процесу освіти в Україні. Вважаю, що освіта повинна бути якісною і доступною. А сам зміст освіти – постійно оновлюватися відповідно до вимог сучасності. Погоджуюсь з тим, що стан фінансування освіти і

Керівник держави вважає, що необхідно підвищити розмір стипендії для студентів та учнів профтехучилищ, які є сиротами, до подвійного прожиткового мінімуму з урахуванням доходів. Крім того, планується, що після реалізації ініціатив Віктора Ющенка розмір стипендії буде збільшено від 212-265 грн. до 1064 грн. Також Президент ініціює забезпечення пільгових умов вступу та звільнення від плати за навчання в державних навчальних закладах усіх рівнів дітей із сімей, які мають п'ятьох і більше дітей.

На обласному рівні ми в силу можливостей також намагаємось підтримувати також і науковців. Наприклад, 10 педагогам-пенсіонерам виплачується стипендія голови облдержадміністрації в галузі освіти і науки, охорони здоров'я, культури і мистецтв у розмірі мінімальної заробітної плати.

перспектив його розвитку, наукових досліджень, спеціальностей, зокрема, журналістики? Адже на Прикарпатті журналістів не випускає жоден вищий навчальний заклад...

Прикарпатський національний університет – це сучасна потужна кузня наукових кадрів регіону та й взагалі України. Про досягнення івано-франківських вчених відомо не тільки в межах рідної землі, а й за кордоном. Я не хочу зупинятися на переліку прізвищ науковців, адже їх чимало.

Щодо розвитку університету, то поміркуйте самі: науково-дослідна частина вашого ВНЗ - це симбіоз різних наукових структур, як-от: науково-дослідні інститути, наукові центри, наукова бібліотека, Ботанічний сад та Дендрологічний парк і т.д. Я міг би ще довго перелічувати навчально-наукові дослідницькі підрозділи університету, які збільшуються і збільшуються з кожним новим навчальним роком. Їхня кількість і фахово-кадровий потенціал, а також репрезентація наукових здобутків на різного роду виставках - запорука подальшого успішного розвитку ВНЗ.

Якщо вести мову про нові спеціальності, то їх кількість теж збільшується щорічно. Погодьтеся, не кожен вищий навчальний заклад може похвалитися вивченням китайської мови чи здобуттям професії актора, що, безперечно, досить престижно.

Стосовно журналістики, то, безсумнівно, слід сприяти якнайшвидшому відкриттю кафедри цієї спеціальності. Так, у нас вистачає новітніх ЗМІ, але професійними фаховими журналістами, на жаль, повною мірою похвалитися ще не можемо. Тим більше, з упевненістю можу стверджувати, що в нашому регіоні бажаючих здобувати цю цікаву і так потрібну професію немало!

Приємно також, що Прикарпатський університет за останній рік покращив свій зовнішній вигляд, розширив навчальні корпуси та придбав нові зразки сучасного устаткування.

Звичайно, велика заслуга в цьому ректорату, передусім вашого нового керівника – ректора університету професора п. Богдана Остафійчука. Безсумнівно, це інтелігент, людина сучасних передових поглядів, організатор, перспективний вчений, що є прикладом для наслідування молодих студентів та науковців. Відомо, що на сьогодні

в нашій області функціонує немало вищих навчальних закладів, кожен з яких має в у своєму складі різноманітні інститути, факультети та кафедри. А які спеціалісти зараз найбільше потрібні власне Івано-Франківській області?

За даними обласного управління освіти і науки облдержадміністрації, в області діє більше 30 вищих навчальних закладів. Два заклади області мають статус національного: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника та Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. У ВНЗ III-IV-го рівнів акредитації навчається більше 40 тисяч студентів. Так що з упевненістю можна сказати, що у нас студентська область.

За офіційними даними, навчання у ВНЗ проводиться за 85 спеціальностями. Але переважають тільки 3 групи спеціальностей: „економіка, комерція, підприємництво” (приблизно 24%), „інженерія” (майже 16%) та „освіта” (трохи більше 12%).

Це все статистика. А якщо ближче до життя, то, за інформацією обласного центру зайнятості, ринок праці області потребує спеціалістів у таких сферах: архітектура будівель і споруд, землевпорядкування і кадастр, машинобудування. Відрадно також, що у вашому університеті вже відкрились такі необхідні для Прикарпаття спеціальності, як „Лісове господарство”, „Біохімія”, „Готельногосподарство”, „Екологія та охорона навколишнього середовища”. Переконаний, що випускники цих спеціальностей матимуть змогу працювати за фахом. Адже перш за все ми позиціонуємо наш регіон як туристично-рекреаційний.

Водночас спостерігається великий надлишок спеціалістів з вищою освітою за такими спеціальностями: облік і аудит, фінанси, менеджмент організацій.

Для того, щоб якимось чином впливати на ситуацію, в нашій області, як і в інших областях України, створено регіональну громадську експертну комісію Державної акредитаційної комісії, до складу якої входить і директор обласного центру зайнятості. На засіданнях комісії розглядаються концепції освітньої діяльності вищих навчальних закладів, які базуються на результатах моніторингу ринку праці та освітніх послуг. Свої пропозиції щодо доцільності існування тих чи інших спеціальностей комісія подає до обласної державної адміністрації, а ми у свою чергу – до Міністерства освіти.

- Оскільки газета є університетською, то читачам, напевно, буде дуже цікаво почути про Вас як про колишнього студента. Розкажіть, будь ласка, трохи про своє студентське життя. Можливо, пригадете якісь курйозні випадки,

пов'язані з цими найбезтурботнішими роками в житті майже кожної людини.

Я навчався в Івано-Франківському інституті нафти і газу на механічному факультеті. Інститут закінчив 1985 року, отримавши професію інженера-механіка. Зі студентськими роками у мене пов'язане все найкраще та найоптимістичніше. До цього часу з великою теплотою згадую своїх викладачів: математики - Василя Івановича Гургулу та сопромату - Богдана Софроневича Добровольського.

А одним з найяскравіших спогадів часів студентського життя в мене є спогади про роботу в будівельному загоні (на той час такі загоны були досить популярними серед студентської молоді). В одному з таких загонів я і працював. З нашого інституту була ціла бригада. Працювали ми в одному з районів Новгородської області в Росії – допомагали ремонтувати школу, а також збирали картоплю на колгоспних полях.

Крім нашого загону, в районі працювали ще загоны з Новгорода та Ленінграда. У вільний час ми влаштовували спортивні змагання між нашими загонами та обмінювались жартами у імпровізованому Клубі кмітливих та винахідливих. Крім того, ми знаходили час і на екскурсії – побували в Ленінграді та Новгороді.

За час роботи у будівельному загоні я заробив більше 500 карбованців – це були перші досить великі зароблені мною гроші.

- Безмежно вдячні, що при своїй зайнятості Ви знайшли час для інтерв'ю. Отримавши можливість ознайомитись із газетою «Університет», що б Ви побажали читачам?

Так як основними читачами вашої газети є, напевно, студенти, то звернусь спочатку до них. Я бажаю вам, розумні та красиві, наполегливі та сміливі, вірити у свої сили, впевнено долати перешкоди на шляху до поставленої мети та складати всі життєві іспити на „відмінно”!

А творчому колективу „Університету” хочу побажати впевненості у власних силах, наснаги, цікавих журналістських знахідок і збільшення читачької аудиторії. Переконаний, що ваш часопис – це ще одне джерело інтелектуального і духовного збагачення.

Щастя вам, любові та здійснення всіх мрій!

Дякуємо за розмову!

Наталія Рушак, Любомир Кліщ

Не спиняйтеся на кордонах!

Сьогодні світ занадто динамічний, щоб хто-небудь міг дозволити собі стояти осторонь від нього та бути просто пасивним споглядачем. Для утримання лідируючих позицій в будь-якій сфері, потрібно не просто йти в ногу з часом, а завжди випереджати його, хоча б на крок. Самотужки ж цього важко досягти. Адже не дарма народна мудрість каже: «Один у полі не воїн». Тому в боротьбі за місце під сонцем та квитки на перші місця в цьому шаленому світі, де давно все переведено в рамки ринкових відносин (культура, освіта і навіть духовність), пошук вірних друзів та партнерів – чи не найважливіша функція більшості інституцій як загальнодержавного, так і локального рівнів. Ось чому часто трапляється так, що за аналізом ефективності роботи саме цього елемента (зовнішніх зносин) роблять висновок і про весь об'єкт дослідження. А для прикладу просто порівняйте роботу міністерств закордонних справ кількох країн, які і виступають тим визначальним показником для кожної із них. Повірте, отриманих даних буде достатньо для прогнозування їх загального стану та можливих майбутніх перспектив.

Аналогічна ситуація і в локальній площині - от хоча б на рівні ВНЗ. Зокрема, щоб дати відповідь на питання, а що ж являє собою Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника та побачити загальну картину стану справ сьогодні та найближчого майбутнього цього ВНЗу, достатньо тільки дати оцінку роботи відділу міжнародного співробітництва, який вже кілька років поспіль очолює та координує Ігор Євгенович Ципенда.

Як нам відомо, першого вересня до нашого вузу завігав ректор Ягелонського університету. Чи не могли б Ви більш детально розказати про мету та характер його приїзду?

Мабуть, варто розпочати з того, що приїзд ректора Ягелонського університету пана Кароля Мусьола знаменував завершальний етап низки серйозних довготривалих переговорів, які велися між нашим та польським

вузами. Як результат вдалося підписати угоду про наукову та культурну співпрацю. Ці угоди є широкоекплановою та влючає співробітництво не окремих інститутів чи факультетів, а всього університету. А це, як ви розумієте, відкриває широкий спектр можливостей для обох сторін: проведення спільних конференцій, підготовки наукових видань та публікацій, колективів авторів - наших та польських, розгортання програм - обміну студентами, викладачами, та, звісна річ, досвідом.

- Цікаво, ось чому з усіх польських університетів Вами було обрано саме Ягелонський? Адже в цій державі є безліч інших вузів - от, хоча б, Варшавський, які за своїм статусом та науковим рівнем не поступаються вищезгаданому?

По-перше, Ягелонський університет один із найстаріших (заснований ще у 1364) та найбільш престижніших навчальних закладів Центральної Європи. Тому порівнювати його з іншими - просто безглуздо. Кожен із них особливий, неповторний та оригінальний по-своєму. По-друге, він є найближчим нам по духу, якщо можна, звісна річ, так висловитись. Адже значна кількість видатних українців, особливо із Західної України, були його випускниками. Згадайте й те, що людина, в честь якої названо наш університет – Василь Стефаник, також був студентом та випускником цього вузу. Ну і, по-третє – це взаємне зацікавлення у співпраці, особливо з таких напрямів як біологія, історія, політологія, що є дійсно взаємовигідно для обох сторін.

- На Вашу думку які враження від всього побаченого склалися у ректора

Ягелонського університету про наш ВНЗ, адже це був його перший візит? Більше плюсів можна поставити в сторону позитиву чи, все ж, негативу?

Згадайте, його візит був першим не тільки в Прикарпатській, але і в Україні. Пан ректор отримав можливість ознайомитись з науковою базою та лабораторіями нашого університету, побувати на урочистостях, пов'язаних із святкуванням першого вересня, поспілкуватись із співробітниками та студентами вузу. Які враження? Судить самі. За результатами розмов між ректорами було досягнуто згоди про необхідність обміну координаційними групами, які б проаналізували навчальні плани обох університетів і розглянули питання про можливість видання спільних дипломів з окремих напрямів. Вже наприкінці жовтня ми направляємо групу студентів-політологів у Польщу для участі в круглих столах. Хоч і в теоретичній площині, поруч із цим було обговорено й питання про можливість двосторонніх обмінів на рівні художніх колективів та студентських спортивних команд. Як на мене, до негативу ці речі віднести ми не можемо.

І ще один важливий факт: ректор підтвердив, що ми і надалі можемо розраховувати на сприяння та допомогу зі сторони Ягелонського університету. І незабаром, коли Прикарпатський національний університет розпочинатиме процес вступу в САУ (Європейської Асоціації Університетів) - однієї з найбільш поважних інституцій в освітній сфері, яка об'єднує велику кількість

«Дорога у зоряний світ»

відомих та впливових університетів Європи, питання щодо підтримки зі сторони цього польського вузу вже вирішено – ми її маємо. Повірте, а це дуже важливо. Адже сам вступ є надзвичайно довготривалим та вимагає рекомендації поважних закладів, зокрема, таких як Ягелонський.

- І на завершення хотілося б почути від Вас побажання та поради для наших студентів.

Не так давно ми відсвяткували початок нового навчального року: 2007-2008. Хочеться запитати, яким же він буде, студентство? Цікавим, насиченим, пізнавальним – відповідь мені першокурсник, кращим ніж минулий - додасть друго-, третьо- чи четвертькурсник, останнім – із сумом констатуватиме п'ятикурсник. Так, для кожного 1 вересня – це передусім символ, правда, з різним смисловим навантаженням. Та, незважаючи на все це, усіх вас об'єднує одне – знання про те, що попереду очікує рік тяжкої та клопіткої праці, рік великих можливостей та шансів, успіх використання та реалізації яких залежить виключно від вас, дороге студентство.

Так, ми стартували знову. І в нелегку дорогу (хоча, зрештою, дехто зі студентів може і посперечатись із цим твердженням), яку кожен собі обрав самостійно, вам надали все необхідне - благословення від священників, настанови від ректора, поради та побажання викладачів, іншими словами – навчальні та життєві орієнтири. Все інше, і змушений знову повторитись, лежить тільки у наших руках. Адже університет – це передусім дім ідей та особистостей, храм науки та вільнодумства, де кожен творить себе сам. Тут головне не забувати: Прикарпатський національний, як і будь-який інший ВНЗ України – місце, де не просто вчать, а де, передусім, вчать самі.

А зважаючи на характер відомства, яке мені випала честь очоловати, хочеться побажати Вам тільки одного: ніколи не зупиняйтесь на кордонах ні своїх можливостей, ні бажань, ні потреб, ні, звісна річ, географічних. Щодо останнього, то тут, повірте, ми постарасємось зробити все від нас залежне, щоб ви - студенти Прикарпатського національного університету, мали можливість постійно пізнавати та відкривати для себе все нові й нові країни, знайомитись, спілкуватись та співпрацювати зі студентами-іноземцями, черпати та використовувати отримані в результаті цього знання, як для власного духовного збагачення, так і для професійного зростання нашого рідного університету.

Розмовляла **Жанна Дутчак**

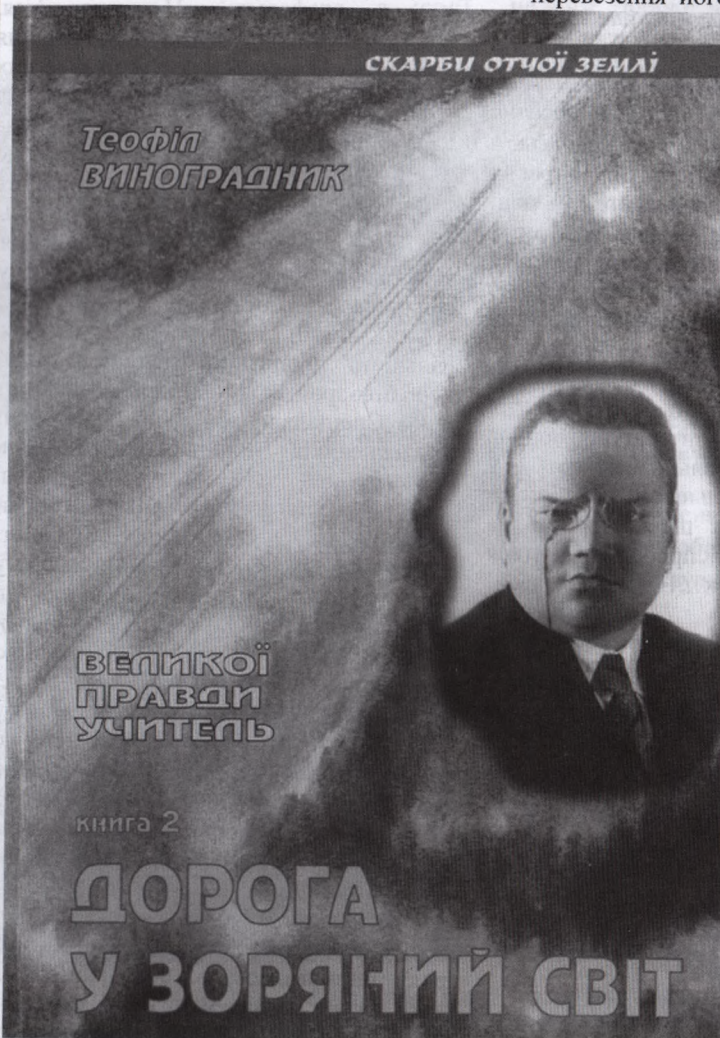
Зніміть капелюхи, не стримуйте сліз,

Хай спочине у рідній землі безземельний плугатар...

Схиліть прапори, хоругви, штандарти...

Тут він буде вічно лежати.

Василь Ілліч Стефаник

Побачила світ нова праця Теофіла Виноградника про учителя, письменника, патріота-борця Івана Федорака – «Дорога в зоряний світ» (видавнича фірма ПРУТПРИНТ, Снятин, 2007), друга книжка, що є продовженням до попередньої «Великої правди учитель». У цій праці історик, літературознавець, член Наукового товариства імені Т. Г. Шевченка, член Національної спілки журналістів України – Теофіл Виноградник, на підставі упорядкованого друкованого слова із різних засобів масової інформації, окремих документів, кольорових світлин знайомить читача з непересічною особистістю Івана Федорака та його

поверненням на рідну землю із жореткого заслання через товщу літ по смерті. Коли людина відходить в інші світи, то прийнято говорити про її «вічну пам'ять» у серцях та душах рідних, близьких, друзів. Але щойно упала остання грудка землі на домовину, як поспіхом усе завершується і про «вічну пам'ять» уже й не згадується... Тому вчинок учня Івана Федорака – Теофіла Виноградника: здійснення мрії такого патріота – перевезення його праху в село Русів,

що на Снятинщині, із Казахстану, а потім організація перепоховання, є, без перебільшення сказати, подвиг учня задля «вічної пам'яті» учителя. По при цікавий інформаційно-документальний матеріал, що має видання, ця книга, без сумніву, ще й несе в собі великий морально-етичний аспект. Бо сьогодні стало на часі так багато говорити про якийсь ефемерне «служіння народові», тоді як такий конкретний приклад служінню «вічній пам'яті» учня (нині генерала Міністерства внутрішніх справ) своєму учителю-страднику, що поклав свою голову за Україну, за народ є чи не поодиноким факт у суспільному житті краю.

В упорядкованому виданні його автор надає можливість сказати своє слово про героя нації, а також про самий факт перепоховання представникам із різних верств суспільства – від високоповажних вчених, політиків до людей, що говорять не казенною мовою фактів, а мовою серця. Віримо, що кожний, кому щаститиме запричаститися читанням цієї книги, не залишиться байдужим до долі історичних осіб, що навіть своєю смертю творили незалежність нашої України.

Ярослава Василюшин

А скільки буде коштувати?

Особисто для мене ці 2 місяці літніх канікул промчали надзвичайно швидко. Не встигла оговтатися від державних іспитів, як одного дня у двері постукала сусідка. "Можу підказати, де у нас в місті продаються канцтовари за найдешевішою вартістю! Ми Іринці до школи саме в тому магазині все й купували..." – не приховуючи емоцій, почала бесіду пані Надя...Хоч так не ввічливо, місію слухати далі я передала своїй мамі. Адже найголовніше збагнула відразу: це ж вересень уже на носі! А з ним і початок навчального року – вже знайомі семінари, лекції, відроблення "енок", реферати, дипломи, заліки і т.д.

Вересень і останні тижні травня – саме такий час в університетах, коли і яблуку ніде власти. Чомусь у ті дні з неймовірною швидкістю активізується процес навчання. Глянеш вліво – натовп, який із порушенням координаційних рухів кудись несеться. Вправо – ситуація аналогічна. Усі кудись біжать, шпортаються, штовхаються. Бібліотекарі не встигають подавати літературу з полиць бажаним «інтелектуально збагатитися», в університетських їдальнях не дочекаєшся вільного столика, а щоб ліфтом на перерві за першою спробою піднятися на потрібний поверх...В чергу ставай!

Коротше кажучи, студентське життя набуває

«ВИКОНЮ РЕФЕРАТИ, КУРСОВІ КОНТРОЛЬНІ ТА ДИПЛОМНІ РОБОТИ з юридичних, економічних, гуманітарних дисциплін, а також вищої математики та туризму»

повних обертів. Люди вчаться).

Ті, хто володіє хоча б «зеленим поняттям» про комп'ютер і має до нього вільний доступ, уже починають потирати руки. Адже після літньої перерви виникає ідеальна можливість додаткового заробітку: якщо не реферати чи курсові/бакалаврські/дипломні роботи доведеться виконувати (на них попит більший у квітні-травні), то набирати текст на комп'ютері точно.

Чому студенти звертаються до «таких» людей, а не роблять потрібні речі самостійно?

Для початку – про обов'язковий атрибут навчального процесу в університеті – реферати та різного роду «наукові дослідження студентів». Відповідаючи на запитання, що ж спонукає їх звертатися до оголошень у газеті (у комп'ютерні заклади студенти, особливо ті, що працюють, часто аргументують це браком вільного часу: "Для чого витратити й так дорогоцінні хвилини, якщо за окрему платню це зроблять замість мене?" Або простіше: "Я що зайнятий більше не маю чим?!" А ще інші просто...не вміють користуватися, як мінімум, бібліографією. Та і бажання як такого «бавитися в розумника» в них немає. Як ще один варіант – складна тема роботи, до якої практично немає літератури. Це на виправдання тих, що сумлінними зуться. От і видзвонюють за номерами телефонів із оголошень.

Є попит. Є й пропозиція. Як кажуть, від кольору до вибору. Відкриваєш будь-яку газету з оголошеннями – очі розбігаються! Кількість пропозицій подібного типу особливо зростає із початком навчального року. Спеціально беру кілька місцевих щотижневиків на кшталт "Анонс – Контракт", "ЗПС-Інформ", "Афіша" і т.д. У послідовному порядку набираю вказані номери телефонів, більшість з яких повторюється з газети в газету.

Цікавлюсь, які розцінки на такі послуги в м. Івано-Франківськ. Виявляється, зараз і сторінка друкованого тексту обійдеться студенту в 1,50 грн. То в середньому. Це з умовою, що є вже готовий матеріал плюс мінімум 4-5 днів, за які людина могла би той текст набрати. Якщо ж треба починати роботу з «нуля», ціна підскочить у кілька разів за одну сторінку. Для прикладу, моя бакалаврська робота на тему «Загрози і перспективи демократії в період глобалізації» у травні цього року оцінювалась у 100\$. Принаймні таку цифру назвав мені один хлопчина після того, коли почув назву роботи. До речі, побачити готовий «витвір» я змогла б орієнтовно через три тижні.

Володію достовірними даними, що за деякими чутками в одному з передових Івано-Франківських вузів (ні, не в Прикарпатському університеті) ціна однієї сторінки дипломної роботи коштує 20 гривень. Але за умови, що замовляється робота у викладача, в якого її студент і захищатиме. До речі, в загальну ціну (логічно припустити, що ціла дипломна коштуватиме біля 2000 грн приблизно за 100 сторінок) входить і вартість оцінки, яку хочеш отримати.

Але не все так просто...

Трапляються випадки, що

виконують роботи, далекі від вимог замовника. Сама особисто була свідком здачі студентом реферата викладачу. Студент, зауважте, з тої когорти, що з'являється на пари під кінець року. Бере викладач ту роботу в руки. Титульна сторінка ніби нормальна...Гортає далі – і заливається сміхом. Десять із 3-4 сторінки тексту починається інформація й близько не по темі, ще й з курсу шкільних предметів.

Не «по темі» робляться і більш серйозні роботи, як от: курсові, бакалаврські. Особливо це стосується робіт із гуманітарних дисциплін, коли такі курсові чи бакалаврські обмежуються суцільним текстом (на формули, графіки і таблиці звертається більша увага, тому матеріали, що містять цифрову інформацію, ймовірніше зроблять «на совість»). Та й логічно подумати: хто візьметься за аналіз якихось суспільних проблем, що є предметом наукових досліджень із гуманітарних дисциплін...

При написанні рефератів, курсових та інших робіт можна скористатися й Інтернетом, що більшість і робить. Але вміти «заходити в Інтернет» і вміти «шукати необхідну інформацію» – різні речі. Тому частина студентів (незначна) робить замовлення безпосередньо у «всесвітній павутині». Цікавилась розцінками і тут. Відносно дешеві послуги пропонує один із сайтів (то не реклама). Перевага цього сайту – роботи начебто виконуються на замовлення (є авторськими) і пишуться «виключно викладачами ВНЗ». Середня ціна – 3 грн за 1 стор. При великому замовленні (понад 100 стор.) обіцяють знижки до 25%. На інших сайтах із цим трохи дорожче... Наприклад, ще один із них пропонує наступні ціни (зауважте: середні!): курсова робота коштуватиме від 20 до 40\$, дипломна обійдеться у 90-150. Дисертація ж потягне на цілих 600\$ і більше. Цікаво тільки, для чого людині поступати в аспірантуру, щоб в кінцевому результаті купувати готову дисертаційну роботу...

Як бачимо, заробити на студентах, а точніше, не побоюєшся цього сказати, на їхній звичці «схалювати», - легко й просто. Тим більше, самі студенти лише «за». Платити чи не платити за роботу, яку можна зробити і самим, - справа кожного особисто. Просто дивує одне: для чого було вступати до вищого навчального закладу з голословним «я буду вчитися!», забираючи цю можливість у людей, які щиро цього хотіли, щоб потім усе підряд купувати...

Наталія Рушак

Стереотипи чи реальність?

У нашому суспільстві, як і в будь-якому іншому, сформувався ряд стереотипів, в які безліч людей сліпо вірять, замість того, щоб самим переосмислити шанси на їх реальне існування, і створити власну систему цінностей, не опираючись на загальноприйняті принципи, навіть, якщо це виходить за межі суспільної думки.

Адже більшість стереотипів є нічим іншим, як міфом вигаданим людством у той чи інший час для того, щоб створити так звані «норми поведінки». І що ми бачимо? Самі стереотипи суперечать ідеї їх створення. «Норми поведінки» скажете? І які фактори впливають на ці норми? Надзвичайно поширеною думкою серед нас є те, що людина, яка має вищу освіту, обов'язково повинна відрізнитися своєю вихованістю, інтелігентністю, ввічливістю, повинна бути культурною... Цей стереотип давно прижився в нашому суспільстві, але, на жаль, не виправдовує себе.

Вища освіта – це ще не показник рівня культури. І ми самі можемо в цьому переконатися, якщо будемо уважнішими до того, що відбувається навколо нас і оточуючих людей.

Іноді людина з маленького села, в якій заплечима незакінчена середня освіта, і яка не знаючи жодної іноземної мови, володіє тими рисами, які не притаманні столичному «інтелігенту» з двома вищими освітами та ідеальним знанням англійської, німецької та французької мов.

Проте, вона не тільки знає, а й використовує у своєму щоденному житті такі слова як «Дякую», «Будь ласка», «Вибачте». Вона не посміє викинути на асфальт папірець із кишені. І такій людині не чуже слово «милосердя».

І жоден викладач, навіть у самому престижному університеті, не зможе вкласти вам у серце і донести до вашої свідомості те, що ви не хочете. І ми можемо уважно слухати настанови викладачів про вдосконалення рівня нашої культури, про ставлення до інших людей, про вищезгадані «норми поведінки», і кивати у відповідь головами, мовляв ми все розуміємо, і погоджуємось з цим, але

насправді ми цього не чуємо. Бо «слухати» і «чути» - це зовсім різні поняття.

Наше виховання і сприйняття цього світу починається з раннього дитинства. Подорослішавши, ми змінюємось певною мірою, бо глибокий слід залишає кожен етап нашого життя, кожна важлива подія, навіть якщо вона здається нам вже давно забутою.

Ще багато факторів впливає на формування нашого характеру, світогляду. Це атмосфера в сім'ї, ставлення батьків до дитини, кількість

досвідом та приходимо з проханням про допомогу. Але все ж потрібно розуміти, що всі ми різні, і в кожного з нас різні потреби, пріоритети в житті. І це потрібно враховувати. Адже не все, що є добрим для одного, є добрим і для іншого.

Ми самі повинні формувати власний світогляд, характер, усвідомлювати різницю між добром і злом. Поки цього не збагнемо, ніхто не в змозі нам допомогти. Можна слухати, але не чути. Допоки ми самі не прагнемо до самовдосконалення, культурного розвитку, допоки не збагнемо, що пора щось змінювати в собі - нас ніхто не зможе змінити - ні батьки, ні викладачі, ні будь-хто інший.

І перш, ніж вступати в той чи інший навчальний заклад, потрібно задати собі запитання: «Чи це саме те? Цього я хочу? Чи це те, чим я з радістю займатимусь усе життя, і що дійсно буде корисним для мене?» Адже саме ми будемо долю і створюємо самі себе.

Та все ж, якщо є прагнення до кращого, то робота над собою не пройде безслідно, і результат обов'язково буде.

А вища освіта не є головним показником вашого культурного рівня. Так, ми вчимося, пізнаємо багато нового, здобуємо професію. Ми розвиваємось інтелектуально, але це не змінить нашу поведінку на краще, якщо ми цього не захочемо самі.

Головне – розуміння себе, вміння жити з людьми в гармонії.

А якщо цього немає, немає грані між злом і добром, немає в серці милосердя – то жодний вищий навчальний заклад вам у цьому не допоможе.

І якщо хтось вступає в університет через наполегливість старших, особливо не бажаючи цього, то нічого в цій людині не зміниться після одержання диплома.

І якщо до цього часу в її словниковому запасі не було слів ввічливості, подяки, то після закінчення навчання вони самі собою не додадуться.

Юлія Гомеляк,
студентка Інституту турфізкультури і менеджменту

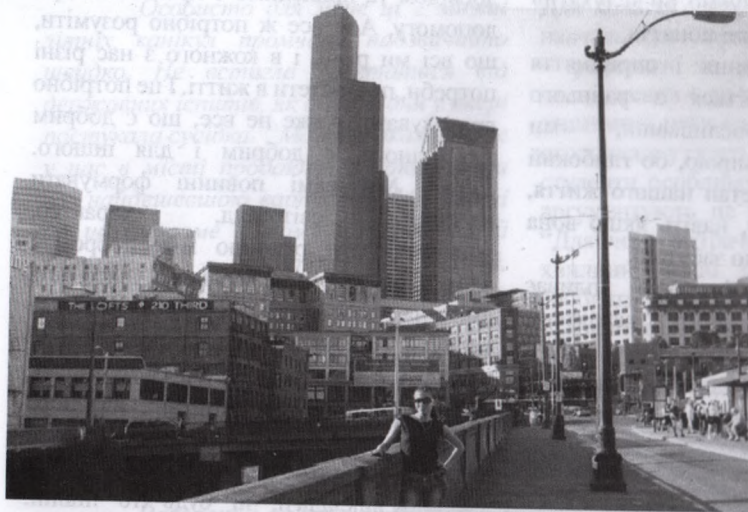
уваги, яку вони їй приділяють, їхня підтримка і розуміння, а також стосунки з ровесниками, засоби масової інформації.

Але все ж батьки є тим фундаментом, на якому в подальшому будуватиметься наше власне ставлення до світу, до людей, поведінка в соціумі.

І часто саме батьківські думки, переконання, погляди та ті чи інші явища залишаються в пам'яті багатьох людей протягом усього життя. Та все ж не всі повністю керуються у своєму житті настановами старших. Так, вони більш досвідченіші, доросліші, і вони багато чому можуть нас навчити, і дуже часто в житті ми користуємось їхнім

Дві сторони медалі

барвах. Саме тому, починаючи з вересня, біля фірм, що пропонують послуги «Traveling and work in USA» (подорож та робота в США), товпляться черги студентів, які, не зволікаючи ні хвилини, турбуються про наступні літні канікули вже тепер. Це задоволення не з дешевих,

Проте, це ще не найгірше, що вас може спіткати там, за океаном. Щоб зрозуміти справжню міру небезпеки, хочу прокоментувати вам реальні випадки, які трапилися з нашими молодими людьми там.

Мабуть нікому не потрібно нагадувати про те, що хвороби завжди з'являються тоді, коли їх найменш чекаєш (це не дивно, адже зрештою їх ніхто ніколи і не чекає). Раптом одного прекрасного вечора вас заболів зуб. Що робити? Збігати в аптеку та купити якийсь знеболююче. На жаль, цього вам не вдасться зробити. По-перше, тому, що аптеки в США закриваються вже після 8 години, а, по-друге, навіть якщо б вони і працювали, ніхто вам нічого не дасть без рецепта лікаря. А щоб отримати цей самий рецепт, вам потрібно записатись на прийом, який обійдеться вашій кишені десь у 50\$.

Минулого року в одній студентки з України виявилась проблема під назвою апендицит. Мабуть, розумієте, що зволікати не можна жодної хвилини, адже, на відміну від зубного болю, без хірургічного втручання тут ніяк не обійтись.

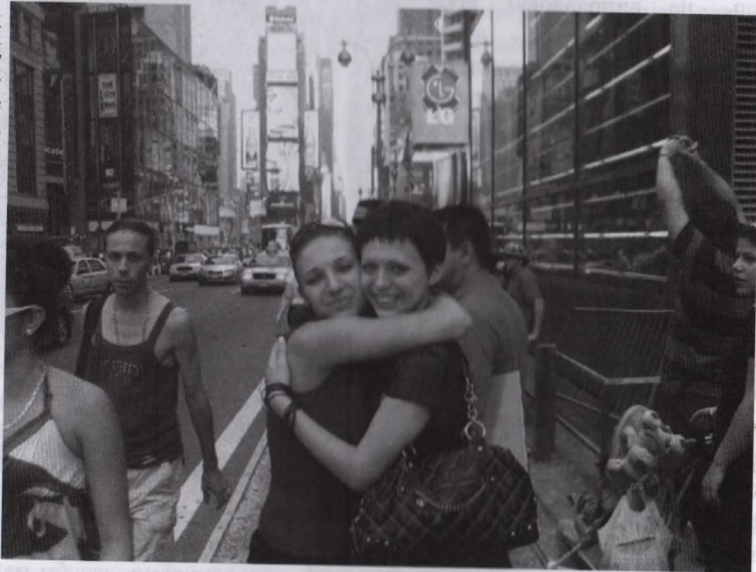
На жаль, усе хороше швидко закінчується. Адже, здається, не встигли ми озирнутись, як тепле, сонячне літечко вже промайнуло. Для когось це був період бажаного відпочинку з відновленням сил, для інших – можливістю попрацювати та трішки «підзаробити». Під «іншими» в більшості випадків (95 зі 100%) мається на увазі студентство. Саме студентами заповнюються літні майданчики, торговельні центри тощо. Звісно, робота офіціанта, бармена, продавця квитків для атракціонів – це не межа бажань, але, принаймні, це дає можливість заробити сякі-такі кишенькові гроші, щоб згодом не просити їх у батьків. А останні зовсім не проти! Нарешті їхні дітки зрозуміють справжню ціну папірцям-гривням, адже ніщо так не цінується, як те, що самотужки здобути тяжкою працею. Хоча, зрештою, річ, можливо, навіть не в цьому. «Підзаробіток» літом дає можливість уникнути мамусям та татусям хвилювань через постійні «тусовки» їхніх дорослих дітей по нічних клубах, дискобарах. Робота – це передусім обов'язки, відповідальність, наполегливість, вчасні приходи без запізнь, сумлінний труд протягом дня. Коли гуляєш цілу ніч, наступного ранку ймовірність того, що ти зможеш прокинутись чи, тим паче, піти на роботу – прирівнюється до нуля. Тому вони змушені ставити акценти на тому, що є пріоритетним та важливим для них у чітко визначений період.

Звісно, час йде і все змінюється. На сьогодні наша молодь вже не задовольняється літніми підзаробітками в Україні. Кажуть, що потреби та вимоги зросли! Їх ваблять простори Сполучених Штатів - та недосліджена робоча нива, де, на їхню думку, все дається без жодних зусиль та сприймається в рожево-білих

близько 2.5 тис \$. Здається, багатенько, та й, зрештою, не кожному по кишені. Можливо й так, але кількість бажаючих з кожним роком тільки зростає в геометричній прогресії.

Цікаво, чи задумувались хоч раз ці молоді люди над тим, що на них чекає там, за океаном? Гроші, ознайомлення з країною та культурою, вивчення та вдосконалення англійської мови, нові друзі, багато не з а б у т н і х пригод! Перед таким не встоїть жоден з нас. Але не забуваймо про нашу народну мудрість, яка повчас, що кожна річ завжди має два боки: як хороший так і поганий. З першим ми вже ознайомились. А що ж стосовно другого? Мабуть, слід поцікавитись і ц и м .

І д у ч и на роботу до С п о л у ч е н и х Штатів кожен, перш за все ставить перед собою ціль – відпрацювати вкладені в поїздку гроші. Повірте, це не так то просто. Можливо, вам доведеться працювати на двох, а то й більше роботах, щоб цього досягти. Хоча і тут не без проблем. Знайти роботу – завдання не з простих, адже попиту шалений, а пропозиція обмежена. Тут, звісно, мені можуть заперечити, бо ж договір щодо працевлаштування підписується ще в Україні (тобто кожен, хто їде, вже знає своє місце роботи). А ви уявіть, що робота виявилась не зовсім така, на яку ви очікували (вона вам не під силу), або ж вас просто звільнили. Що тоді?

Відвезли в лікарню, вирізали цей зловісний апендицит і з «розпореним животом» доставили додому. А!!! Через кілька днів прийшов рахунок на суму 40 тис \$. Ось вам друга сторона медалі багатобічючих заокеанських просторів.

Звісно, все вищесказане не закликає до того, що ви маєте відмовитись від цих закордонних подорожей. Важливо, щоб у час вашого вибору – їхати чи не їхати, ви мали можливість володіти всією інформацією. Тільки тоді, зваживши всі за і проти, ваше рішення буде свідоме, а в разі поразки винною буде тільки одна людина – це ви самі.

ЖАННА ДУТЧАК

Студентська сім'я

У когось раніше, у когось пізніше (звісно, у когось, можливо, й ніколи) настає такий етап, коли він чи вона вирішує поєднати своє життя з іншою

людиною.

Одруження - це не тільки важливий, але й неймовірно складний крок для кожного із них. Відбуваються кардинальні зміни, які свій відбиток залишають у всіх сферах їхнього життя - на роботі, друзях, звичках, зрештою, і на самому розпорядку дня. Адже приходиться не тільки звикати до нового, але і прощатися зі старим безтурботним холостяцьким життям. Процес формування власної сім'ї, народження дитини автоматично приводить до появи безлічі обов'язків та великої відповідальності. Це надзвичайно важко. Думаю, кожен зі мною погодиться, якщо я скажу, що подвійний тягар лягає на тих, хто поруч із цим ще й знаходиться на студентській лаві. Але, як показують соціологічні дослідження, все це не є перешкодою чи проблемою, адже на сьогодні ми спостерігаємо процес появи молодих сімей саме зі студентського середовища. Цікаво, як же їм вдається все це поєднувати? З цього приводу ми вирішили поспілкуватись із студенткою четвертого курсу Інституту історії та політології Прикарпатського національного університету Оксаною Лукань.

- Отже, коли сталася ця знаменна подія та як звати того єдиного, який на сьогодні має статус Вашого чоловіка?

Той день я ніколи не забуду. Ця, як Ви кажете, знаменна подія трапилась близько півроку тому - 30 жовтня 2006 року. А мого коханого звати Роман.

- Одруження вплинуло якось чином на Ваше навчання? Адже, як мені відомо, Ви і досі навчаєтесь на денній формі.

Навчаюся і буду навчатися. Жодних змін я не планую. А щодо Вашого запитання, можу сказати тільки одне: якщо людина хоче вчитися, то вона завжди знайде на це час. Скільки прикладів ми маємо того, що людина нічим не обтяжена, а от бажання здобувати освіту в неї відсутнє. Тут питання полягає в життєвих принципах та пріоритетах. Для мене вища освіта завжди належала до категорії «важливо», тому сам факт одруження ніяк не міг вплинути чи, тим паче, змінити мої погляди щодо цього.

- Ви наголошуєте на тому, що і після одруження не покинете навчання? Цікаво, не припускаєте такої ситуації, коли Роман скаже, що Вам потрібно переводитись на заочну форму?

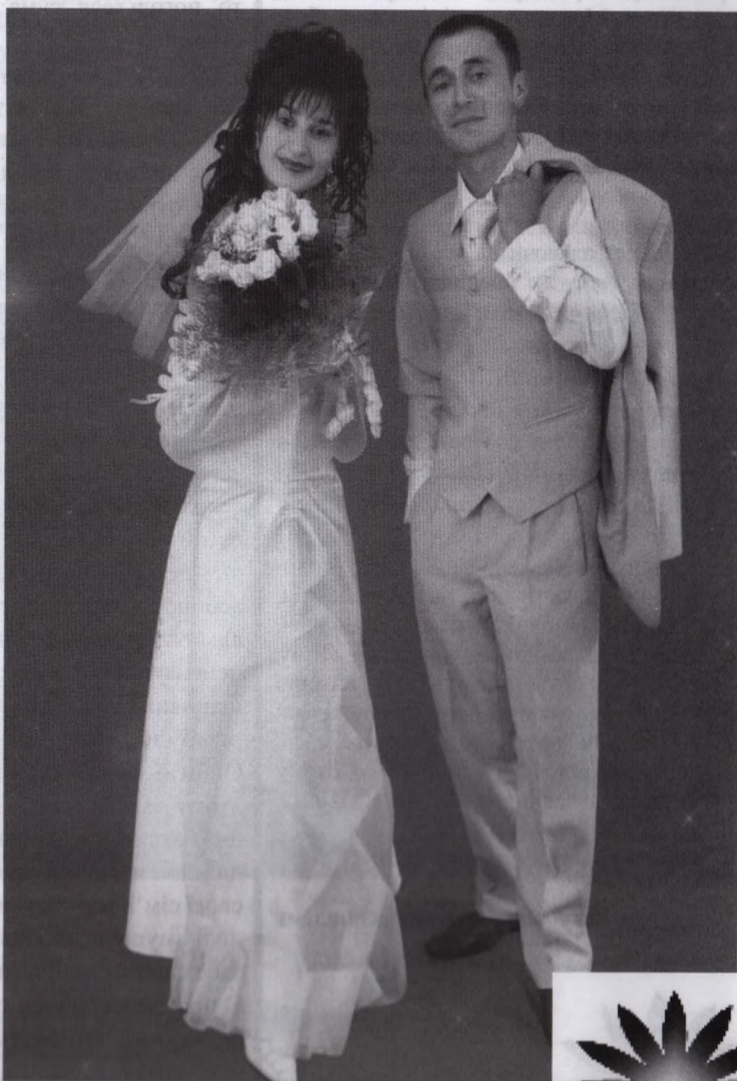
НЕ думаю, що це трапиться колись. Адже ще перед весіллям я поставила йому умову: не покидати навчання і не переводитись на заочну форму. Він погодився, тому тепер жодних претензій

з його боку не може бути.

- Який же вплив має навчання на Ваше сімейне життя?

Ми дуже мало часу проводимо разом - це і є головна проблема. Звісна річ, хотілося б більше уваги приділяти йому. Думаю, Ви розумієте, яке велике значення має це для молодої пари. На сьогодні я проживаю в гуртожитку, тому єдине, що нас рятує - це мобільний телефон. Бувають дні, коли кілька годин проводжу за телефонною розмовою. Але я не можу сказати, що причиною всього цього є виключно навчання. Велика частка тут належить і роботі мого чоловіка, яка передбачає постійні відрядження. Навіть, якщо б ми і винаймали квартиру в Івано-Франківську, кардинальних змін ситуація б не зазнала.

- На сьогодні Ви не працюєте і тому фінансово залежні від Вашого чоловіка? Це не спричиняє відчуття дискомфорту?

«ЖИТТЯ ЯК ВОНО Є»

Як на мене, то кожна людина прагне бути фінансово незалежною від інших. Але з іншого боку є об'єктивні обставини, які на сьогодні не дозволяють мені цього зробити. Чи призводить це до почуття дискомфорту? Можливо, частково й так. Але я знаю, що через рік-два ця ситуація зміниться. У мене немає планів ціле життя сидіти в нього на ший. Щойно я отримаю диплом, наступного ж дня піду шукати роботу. А на сьогодні я змушена миритись з тим, що єдиним джерелом фінансового прибутку є тільки мій чоловік. Зрештою, це й не так погано, правда?

-Серед Ваших знайомих є багато таких, які мають статус вже сімейних людей?

Скажу так : достатня кількість. Більша частина з них також і навчається. Правда, найтяжче тим, у кого є діти.

-А Ви сама цього ще не прагнете?

На сьогодні в мене є мета – закінчити університет та знайти пристойну роботу з пристойною зарплатою. Можливо, тоді і можна буде подумати про дітей, але не раніше.

- Якщо бдо Вас звернувся за порадою хтось із студентів нашого ВНЗ: одружуватись чи ні, щоб Ви відповіли?

Незважаючи на те, що мій шлюб щасливий, все ж поспішати не раджу нікому. *Дівчата, пам'ятайте, біла та пишна весільна сукня, церковна церемонія, медовий місяць – усе це чудово, але ж не з цього складається сімейне життя. Складається воно з відповідальності, щоденної клопіткої праці, налагодження та підтримання стосунків.* Ось вам приклад: моя група хоче кудись поїхати, а переді мною вибір –їхати з ними чи провести це й час з чоловіком, якого не бачила цілий тиждень. Звісна річ, зупиняюсь на останньому варіанті. Тому, поки ви студенти, залишайтеся істинно ними і нехай у вас проблеми будуть тільки двічі на рік –під час зимової та літньої сесії. Студентські роки –найщасливіші роки, тому намагайтесь використати їх на всі 100%.

-Щиро дякую за розмову!

Розмовляв наш кореспондент

Саме такими словами розпочинається реклама на одному з українських телеканалів. Яке ж то воно - наше життя? Аналізуючи ситуацію, яка складається в нашій державі, можна зазначити, що у 2007 році навряд чи комусь жити стало краще, якщо взагалі таке покращення спостерігалось, адже різке подорожчання плати за комунальні послуги, зростання цін на продукти харчування за мізерного зростання середньої місячної заробітної плати, яка передбачена в прийнятому Верховною Радою бюджеті, свідчать якраз про протилежне. Як може жити сьогодні пенсіонер, якщо при середній пенсії у розмірі 400 грн. на місяць, йому доводиться сплачувати близько 120 грн. лише за комунальні послуги? Тобто середньостатистична особа похилого віку 1/3 частину свого доходу повертає державі у вигляді плати за різноманітні послуги. Якщо ж від залишку відняти ще й кошти, витрачені на медикаменти, то, погодьтеся, сума залишиться взагалі смішною.

Чи не заслуговує людина, яка все своє життя тяжко працювала, яка пережила злиденні й тяжкі часи світової війни, хоч на старості літ отримати насолоду від життя, пожити спокійно й безтурботно? На мою думку в нашій державі вже давно намітився процес деградації суспільства. Цей процес розпочинається в сім'ї, адже саме у цьому суспільному інституті формується «фундамент» майбутньої особистості. Ті цінності, які засвоюються дитиною в ранньому віці, фактично й стають основою її життєвого світогляду. Сьогодні молоде покоління в переважній більшості випадків асоціюється насамперед із відеоіграми, алкоголем, сигаретами, наркотиками і нецензурною лексикою. Це цвіт нації, шановні. Це ті люди, яким у майбутньому розбудувувати нашу державу. Однією з причин того становища, у якому сьогодні опинилася молодь, є те, що батьки, не маючи достатньо коштів для забезпечення належного проживання своєї сім'ї, все частіше у пошуках кращої долі змушені виїжджати за кордон, щоб забезпечити майбутнє своїм нащадкам. Однак, піклуючись про майбутнє, вони нехтують теперішнім — виховання

дитини через відсутність одного з батьків відбувається неповноцінно. Не забезпечує належного рівня виховання й школа, яка бере на себе частину обов'язків щодо розвитку особистості дитини, яка досягла шестирічного віку, як повноцінного громадянина й носія цінностей своєї нації. Занепадає духовність, культура. Скільки раз на рік ваша дитина ходить, наприклад, у театр? Скільки книг, не враховуючи навчальної літератури, вона прочитала? У погоні за легким заробітком людина опускається до рівня тварини. Так, якщо тваринний світ існує за принципами природного відбору та боротьби за існування, де виживає найсильніший, то люди все частіше керуються принципом «виживає найхитріший». Масова корупція та високий рівень злочинності вже давно стали характерними явищами для нашої держави. Ми втратили почуття спорідненості, братерства, внутрішньої поваги до іншої людини, а без цього процвітання суспільства й держави неможливе. Після Помаранчевої революції ми нічого не зробили для того, щоб життя в Україні стало кращим. Ми мріяли, однак пальцем об палець не вдарили, щоб наші мрії стали реальністю. Невже ми, нація, яка споконвіків боролася за свою державність, за своє щастя, сподівалися, що все вже скінчено і добробут прийде сам собою? Необхідно перш за все змінити себе, своє ставлення до інших, осмислити національні та загальнолюдські цінності, керуватися у своїх діях передусім нормами моралі й почуттям гуманності, а не корисливості. Лише тоді можна сподіватися на позитивні зміни в державі. Однією з пріоритетних цілей нашої країни є вступ до Європейського Союзу. Однак, чи потрібна європейській спільноті держава, переповнена внутрішніми конфліктами і суперечками, держава, яка веде непрозору політику, де регулярно порушуються права людини, держава, у якій про населення думають лише у передвиборчий період, «годуючи» його нескінченними обіцянками про безхмарне майбутнє, які повсякчас ними й залишаються? Лише вирішивши ці питання, наша Батьківщина стане справді демократичною, правовою європейською державою з європейським рівнем життя.

Ігор Дебенко

А вибори вже відбулися?

Одного прекрасного червневого дня в Івано-Франківську відбувся старт щорічного всеукраїнського молодіжного мульти-фестивалю «Студентська

претендуватиме на політичне кермо України.

Досвід, який вони отримають завдяки мульти-фестивалю «Студентська республіка», на мою думку, тільки допоможе в цій справі» - повідомив Денис

втрачається. А протягом агітаційного етапу навіть виникла конфліктна ситуація між командами, у зв'язку з тим, що одна із «пардій» наклеювала агітматеріали на політрекламу своїх опонентів. Нічого дивного, адже часом усі ми трішки «заграємося». Звісно, все вирішилось мирним шляхом.

В основному законі студентської республіки (ще одна особливість) стаття №1 фіксує: «Студентська Республіка є студентською міні-державою з власною територією, законодавством, органами влади й іншими атрибутами. Студентська Республіка складається зі студмістечок. Влада у студмістечку Студентської Республіки належить Студентському меру, Студентському магістрату та судді».

Отже, основна боротьба точилась навколо крісла мера, яке за підсумками голосування здобув лідер блоку «Реальні кабани -Шалені ягідки» (команди об'єдналися) Іван Вережак (який на сьогодні є головою сенату Прикарпатського національного університету). Відзначити перемогу студенти теж вирішили в дещо дивний спосіб. Замість традиційного відкриття пляшки із шампанським, команда переможців облила всіх присутніх (і себе) збитими вершками.

Отож, новообраний студентський мер та його команда «вершків суспільства» в серпні місяці відправилась на берег сонячного Криму («Сонячний берег»), де вони продовжили свою боротьбу вже на всеукраїнському рівні. Якщо вам цікаво, чим же

Олександрович.

Цього року всупереч традиціям дане дійство було вирішено провести не на лоні природи, як зазвичай це відбувалося в попередні роки, а в нічному клубі (Ельдорадо). Взяли участь у ньому студенти вищих навчальних закладів нашого міста- Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаніка, ІФНТУНГ, Галицької академії, Інституту економіки права та будівництва, Івано-Франківського інституту менеджменту. Виборча кампанія стартувала із реєстрацією політичних сил, яких цього року виявилось аж чотири: «Шалені ягідки» (ПНУ), «Реальні кабани» (збірна кількох ВНЗ), «Га?» (ІФНТУНГ) та «Останній ряд»(ПНУ). Програма заходу включала як

реальні аспекти передвиборчої кампанії (реєстрація політичної сили, складання програми, протокол міжпартійного з'їзду про висунення кандидата, власна символіка, агітація, голосування і т.д.), такі безліч розважальних конкурсів (пивного, танцювального,

«Перша леді», «Квест», «Нічна туса», складання пазлів, КВК).

Чи було цікаво? Звісно, що так!!! Час від часу виникало враження, що формат гри поступово

завершилися ці змагання, очікуйте на наступний випуск газети «Університет».

Наш кореспондент

республіка». Перше, що привернуло увагу –це, звісно, девіз, який звучав досить цікаво та нелогічно: «Гра в політику без жодної політики».

Питання: навіщо ж все це? Хтозна. Можливо, наше суспільство аполітичне? Та ні, в жодному разі!!! За даними соціологічних досліджень у нас навіть маленькі дітки мають певні знання та власну сформовану думку з тих чи інших питань, які стосуються цієї сфери. Ми політизовані, і то, здається, навіть надміру.

Яку ж тоді ціль переслідує фестиваль «Студентська республіка»? З цим питанням ми звернулись до організатора цього дійства в місті Івано-Франківськ Дениса Мадриги, який на сьогодні обіймає посаду голови Профкому студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка.

«Політика всюди... і з цим, звісно, я не можу не погодитись. Але, яку ж роль нам відведено в ній? Активного суб'єкта – її творця чи, можливо, пасивного об'єкта – простого споглядача? Риторичне запитання, правда? Отже, мета «Студентської республіки» - це передусім підвищення політичної культури молодих людей, їх інформаційного збагачення в галузі виборчого процесу шляхом гри, надання можливості хоча б на маленький проміжок часу перевтілитися в ключову політичну постать нереальної студентської країни, яку неможливо, на жаль, знайти на карті світу. Як би це не звучало банально, але молодь – наше майбутнє. Через кілька років ці люди будуть «gratis» вже в реальній гри. І, можливо, хтось із них навіть

Вибір завжди за вами

Нещодавно в одного із жителів міста Яремча в будинку спалахнула пожежа. Як виявилось, причина загоряння – несправна електропроводка. «Дивина та й годі – заявляє господар, - адже будинок зовсім новий, всього - навсього чотири роки як експлуатується». Звісно, після пережитого стресу, він ризикувати не став, тому викликав спеціалістів-електриків, щоб подібних «курйозів» у майбутньому більше не траплялось. В

результаті через досить малий проміжок часу пожежа спалахнула знову. Думаю, не тяжко буде здогадатись, що причина загоряння залишилась та ж – несправна електропроводка. Цікавий випадок?

Схожа ситуація, проте вже з галузі газопостачання, трапилася із жителями села Лісний Хлібичин Івано-Франківської області. Пенсіонерка досить тривалий час відмовляла собі в багатьох речах, адже мріяла про газифікацію власного житла (а це задоволення, як ви розумієте, на сьогодні досить дороге, особливо для самотньої старої жінки – близько 3.5 тис гривень, і це при пенсії в 400 грн. Підрахуйте, скільки потрібно заощаджувати і при цьому все ж щомісячно з цієї суми в примусовому порядку вилучати певні кошти на ліки, на їжу та комунальні послуги). І от після всіх пережитих труднощів, у розпал зимового сезону (кінець січня) їй перекривають газ через несправність газопроводу (за перевірку якого вона заплатила з власної кишені кілька місяців тому і за що їй надали відповідний документ). На питання - що робити, адже вона залишається сама у холодній хаті, без можливості приготувати собі їжу, робітники газової контори банально відповіли: «Це ваші проблеми».

Можливо, цього й не достатньо, щоб робити якісь узагальнення, проте і неозброєним оком можна помітити, що на сьогодні перед нашим суспільством постає проблема недостачі кваліфікованого, якісного робочого персоналу (електриків, слюсарів, електрозварювальників,

тепларів, малярів, сантехніків, електромонтерів). Це питання подвійної складності, адже проблема не в недостачі висококваліфікованих робітників цієї сфери, а в їх відсутності як таких взагалі.

Чи багато знайдеться серед ваших знайомих людей, які мріють стати малярами, будівельниками? Мабуть, що ні. Отже, перша причина - у відсутності конкуренції на ринку праці в цій галузі. Без цього, як ви розумієте, говорити про кращих чи гірших просто немає сенсу. Адже, тільки за ситуації, де існує боротьба (за робоче місце), існує і відбір, і поділ на «асів» та аматорів своєї справи. Тоді ви маєте право на вибір, сьогодні ж це право просто відсутнє з об'єктивних причин – немає з чого вибирати.

Натомість, вам випадає шанс спостерігати за ситуацією, за якої на даний час кожен третій в Україні – юрист, кожен другий – економіст, кожен п'ятий – медик. Це відносна статистика, адже реальної просто немає. Проте, ні медицина, ні правова система, ні, тим паче, економіка, на жаль, у нас ще і досі не переживають буму чи піку розвитку, незважаючи на те, що фахівців з цих питань держава щорічно випускає в 2-3 рази більше ніж цього вимагає ситуація. А чому? А тому, що в цьому випадку кількість – це не завжди якість. Перенасичення вищих навчальних закладів (особливо перелічених спеціальностей) веде до того, що університети з кожним роком все більше і більше випускають «браку» та людей, які навіть у перспективі не мають шансу працевлаштуватися. (Ну, не доросли ми ще до того рівня, де кожен має персонального лікаря та юриста). І при цьому країна несе значні витрати,

адже більшість із них вчаться за держаний кошт, за гроші, які виділяють з держбюджета і які йдуть просто «на вітер». Тому, як казав наш експрезидент Л.М. Кравчук, і маємо те що маємо!

Проте, всі ми повинні усвідомити, що якщо десь чогось забагато, топоручішим десь чогось має не вистачати, і навпаки. Яскравий приклад та доказ цього – ситуація на ринку праці в Україні. Тому на сьогодні проблема номер один у збалансуванні та приведення цієї ситуації до рівноваги.

Як це зробити? Шляхів та методів – безліч!!! Проте особливістю є те, що нам не потрібно обирати якийсь один універсальний, адже досягнення успіху можливе тільки при їх «міксі» та поєднанні. Перше і найголовніше - держава повинна кожного року давати хоча б приблизну оцінку та аналіз ринку праці (робити так званий моніторинг проблеми) і на основі цього вже будувати свою політику в даній сфері (збільшення або зменшення замовлень на ті чи інші спеціальності у вищих навчальних закладах, популяризація та стимулювання росту менш поширених у нашому суспільстві професій тощо). По-друге, потрібно, щоб знову повернулося до нас розуміння того, що вища освіта – це річ елітарна (як на Заході), а не масова (як у нас). Не всі змушені і можуть бути юристами, так само як не всі змушені і можуть бути сантехніками. Кожен з нас – це особистість, з певними задатками, вміннями та схильностями. Тому на основі цього й потрібно обирати майбутню професію. По-третє, ми маємо знищити стереотип щодо поділу престижних – непрестижних професій. Кожна спеціальність – це насамперед робота, за яку ви отримуєте гроші як і будь хто інший: чи то менеджер, чи маркетолог чи прокурор. Адже можна бути бездарним чиновником або медиком, якого люди зневажатимуть або «асом»-будівельником чи електриком, до якого стоятиме черга бажаючих замовити послугу. Отже, вибір завжди за вами.

Наш кореспондент

Озирнись навкруги!

у яких вирине риба. Аж дух перехоплює, коли, вибравшись на вершину гори, не лише бачиш, а й усією своєю суттю починаєш відчувати цю красу,

прекрасні Карпати взимку. Суцільний сніг й мороз, що часом пронизує тіло холодом аж до самих кісток – здавалось би, у чому ж тут краса?! Але ж як прекрасно надворі, коли, накатавшись досхочу на лижах чи сноуборді, спостерігаєш, як сонце поволі опускається за найвіддаленіші гірські вершини! Лише тоді можна побачити, як по снігу бігають різнокольорові зайчики. Це різноманітними барвами виблискують на сонячній ковдрі сонячні промені, які перед сном, неначе діти, вирішили ще трішки погратися. Гру доповнюють танці сніжинок, які під подихом вітру, то піднімаючись вгору, то падаючи вниз, поволі опускаються із ялинок на землю. Згодом гори огортає тиша, яку час від

Якою все ж таки мальовничою є українська природа! Куди б не подався – усе вражає. Манять своїми таємничими лісами Українське Полісся, широкі й бездонні степи півдня нашої Батьківщини. А що вже казати про гарячі пляжі Кримського півострова! Сонце, море, літо, пляж. Мабуть, кожен з нетерпінням очікує на відпустку, щоб поніжитися на сонечку та зануритися у прозору і теплу воду...

Та перлиною нашої природи є Українські Карпати. Вони особливі. Незважаючи на пору року, Карпати надзвичайні. Вони прекрасні весною, коли з невидимих людському оку гірських вершин ллються потоки снігу, що щойно розтанув, а на галявинах та полонинах з'являються перші пагони

у свідомлювати себе її невід'ємною частиною. Зачарованими виглядають Карпати восени, коли природа одягається у багряні шати, а по гілках стікають краплини дощу, немовби сумуючи за літніми радісними днями. Особливо

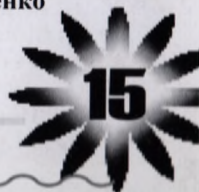

зеленої трави. Вони прекрасні влітку, коли прохолодний вітерець грається верхівками смерек, лагідно погойдуючи їх з боку на бік. У повітрі кружляє духмяно-ніжний запах трав та наповнених соком лісових ягід, нектар яких просто таки дурманить голову. А десь у підніжжі гір чути шум кришталево чистих гірських річок,

часу порушує дзвінкий стукіт дятла. Та це ще не все. Зайшовши до хати, ви куштуєте гарячу й надзвичайно смачну кулешу, яку щойно приготував господар-гуцул, й розглядаєте візерунки, які так старанно вимальовував на вікні мороз. Саме тоді на душі стає тепло і легко, а серце, наповнене радістю, починає співати...

Ігор Дебенко

Поетичні акварелі Прикарпатської осені

Любомир Кліш Осінь

Знову в танці черлений лист,
Вітер пісню наспівує клену...
Придивіться: у осені – хист.
Осінь пише свою поему.
Розкосичений зелен-гай
Жовтим смутком прощається з літом.
У туманах захований плай
Видається здаля монолітом.
Студиною на світ навіва,
В росах сірих вмивається ранок
І виходить у світ молода
Через втоптаний батьківський ганок.
А цимбали пробуджують день
Мелодійного дзвону красою.
Стелить мати рушник до дверей,
Щоби осінь квітчати весною.

* * *

Спілість саду і запах стерні,
Журавлиних пісень голосіння.
Передчасна втома землі,
Яворів сонцелике горіння.
Рання осінь у наших краях,
Дзвонять тиші цимбали веселі,
Калачі рум'яніють в печах,
На гостей зачекались оселі.
А в хатині твоєї пустота
Й рушниками не тішиться мати.
Може, в серці вселилась зима,
То й не сходять любові зернята?
Може, серце накрили сніги
Від кохання фальшивої пісні,
То чи діждуться жнив восени,
Із зерняток, посіяних в січні?
Рання осінь в карпатському селі,
Линуть плаєм цимбали веселі.
Тільки в твоїй порожньо печі
І хлібами не пахне в оселі.
І вінків на воротах нема,
І не плаче від щастя родина.
Не сумуй, може, пісня твоя
Ще озветься ключем журавлиним.
І цілунком всміхнеться зоря,
Щоб теплом розтопитися в слові
Може, в квітні, а може, в жнива
Із зерняток, що сходять з любові.

Ліричний дебют

Де живуть небеса? Де живе твоє
сонце?
І без тебе куди утекли наші дні?
Пам'ятаю ім'я. Не забуду твої
сині очі,
Що світанком до серця дорогу
світили мені.

Я гублюся в думках, я гублюся у
снах незрадливих,
І не знаю, що думать. Може
краще не думать мені?
Бо знайшла тебе в мріях, ти ж
знайшов мене в золоті дива.
Хто ж насправді ти є? Розкажи
усю правду мені.

Але ні, не кажи, та навіщо мені
все це знати,
Чи не досить того, що довкола у
світі квітує любов.
Ти не привид, не Бог, і я більше
не хочу гадати,
Бо знайшла тебе в снах, а ти в
серце моє увійшов.

Юлія Гомеляк,
студентка Інституту туризму і
менеджменту

Дорогі працівники та користувачі бібліотек!

У цей день професійного свята наше суспільство віддає данину шани подвижникам бібліотечної справи, людям, які присвятили своє життя служінню народу, книзі, знанням. XXI століття, визнавши одним зі своїх головних пріоритетів вільний обмін і доступ до інформації, об'єктивно поставило професію бібліотекаря у перший ряд найнеобхідніших і актуальних. Сердечно вітаємо Вас зі святом, бажаємо нових творчих досягнень, міцного здоров'я, особистого щастя Вам і Вашим родинам!

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор - член-кореспондент НАНУ, доктор фізико-математичних наук, професор **Богдан Остафійчук**)
Відповідальні за випуск:
Жанна Дутчак, Наталія Рушак, Любов Максимів
Верстка і дизайн:
Оксана Ходан

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.
Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації
№ 555, серія ІФ

Редактор - к.ф.н. **Любомир Кліш**
Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст.
Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції
Тираж примірників